

MERSİN GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ

Tarih:03.02.2012
Sayı:0188

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü
MERSİN

İlgi: a- 25.01.2012 tarih ve 127 sayılı yazımız.
b- 30.01.2012 tarih ve 224-1360 sayılı yazınız.

İlgi (b) de kayıtlı yazınızda, dernek üyesi olmayanların şifrelerine bloke konulup iş takiplerinin önlenmesinin yasal bir dayanağı olmadığından bahisle Derneğimiz üyesi olmayan bu şahısların ve şirketlerine ait ibrazı zorunlu bilgi ve belgelerinin Gümrük Yönetmeliği'nin 563 üncü maddesinin 2 nci fıkrası gereğince süresi içerisinde Derneğimiz vasıtası ile Bölge Müdürlüğünüze iletilmemesi halinde, Derneğimize cezai müeyyide uygulanacağını bildirmekteyiz.

Derneğimizin personel ve sair giderleri için Gümrük Müsteşarlığından ya da herhangi bir kuruluştan parasal yardım yapılmamakta veya bir fon tahsis edilmemektedir. Derneğimiz, Gümrük Müşaviri olan üyelerinin aidat ve bağışlarıyla mevcudiyeti devam ettirmekte olup, sadece üyelerine hizmet vermektedir.

İlgi (b) yazınızda Gümrük Yönetmeliğinin 563 üncü maddesinin 2 nci fıkrasına atıf yapmaktasınız. 563 üncü madde; "(2) Gümrük müşavirleri; şahıslarına ve şirketlerine ait ibrazı zorunlu izin belge numarası, şirket adı, imza sirküleri, ticaret sicil gazetesi vb. bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde bunları bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneklerine bildirirler. Söz konusu bilgi ve belgeler dernekler tarafından en geç bir hafta içerisinde ilgili başmüdürlüğe gönderilir. Değişiklik olmayan hallerde ise durum her yılın ikinci ayı içerisinde bir yazı ile gümrük müşavirleri dernekleri vasıtasıyla bağlı bulunulan başmüdürlüğe bildirilir" derken, 2000 yılından önce 1615 sayılı Gümrük Kanununun 166 inci maddesine istinaden 20 den fazla Gümrük Müşavirinin bir araya gelerek kurdukları Dernekten bahsetmektedir. Dernekler üyelik prensibine göre çalıştıklarından, üye olmayanlara da hizmet verilecektir demenin doğruluğunu takdirlerinize sunuyorum.

Anayasa'nın 33'üncü maddesi "...Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz..." hükmüne amirdir. Bu bağlamda, temel hak ve özgürlükler arasında yer alan dernek kurma ve derneğe üye olma özgürlüğü böylece Anayasa'nın 33'üncü maddesi ile güvence altına alınmıştır.

Medeni Kanun'un 63'üncü maddesinde ise "**...Hiç kimse, bir derneğe üye olmaya ve hiçbir dernek de üye kabul etmeye zorlanamaz**" hükmü mevcuttur. Gerek Dernekler Mevzuatına, gerekse dernek tüzüğüümüze göre, hiç kimse dernek üyesi olmaya veya dernekte kalmaya zorlanamayacağı gibi hiçbir dernek de istemediği kişileri üye kabul etmeye zorlanamaz. Bir dernekten üyeleri dışındaki kişilere, üyelerine sunduğu hizmeti sunmaları da olağan olarak beklenmemelidir.

Mahmudiye Mah. 121. Cad. (Kuvai Milliye) Metropol, Mertim Gökdelen İş Mrk.
14. Kat. Tel.: 0 (324) 337 49 34 (Pbx) Fax: 0 (324) 337 49 03 Akdeniz / MERSİN
Web: www.mergumder.org.tr. E-mail: bilgi@mergumder.org.tr.

Ayrıca Anayasa'nın 6'ncı maddesi; **hukuk devleti ilkesinin doğal sonucu olarak, hiçbir kimse ve organın, kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağını kurala bağlamaktadır.**

Anayasa'da yer alan bu düzenlemeler karşısında idarenin yasayla yetki tanımaması halinde demek kurma özgürlüğüne, çalışma hakkına müdahalesi, kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisinin kullanılması sonucunu doğuracaktır.

4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6'ncı maddesinin 1. Fıkrasında belirtildiği üzere, **"1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncu Dernekleri faaliyetlerine devam eder..."** denilmektedir.

1615 sayılı Gümrük Kanununun 166'nci maddesini incelediğimizde;

Madde 166 - Eşyanın giriş, çıkış, transit ve aktarma gümrük işlemleri sahipleri veya bunların tayin edecekleri ve kanunun tatbikatında vekilleri sayılan gümrük komisyoncuları tarafından takip ve intacolumur. Ancak:

1. Devlet, belediye ve özel idarelerle diğer kamu tüzel kişilerinin memurlar, özel hukuk tüzel kişilerinin kendilerini temsile yetkili müdürleri ve temsil yetkisi olanlar, idare ve müesseselerine ait eşyanın gümrük işlemlerini,

2. Kara, Deniz ve Hava Yolları işletmeleri ve nakilleri taşıdıkları eşyanın transit ve aktarma işlemlerini,

3. Sahipleri veya tayin edecekleri kimseler, zat ve ev eşyasına ait gümrük işlemlerini takip ve intacedebilirler.

Şu kadar ki, bulunduğu mahalde en az üç gümrük komisyoncusu olmayan gümrüklerde iş takibi serbesttir.

En az yirmi gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde tüzükleri Gümrük ve Tekel Bakanlığınca tasdik edilmek suretiyle, bütün komisyoncuların üye olacakları bir (Gümrük Komisyoncular Derneği) kurulur. Bu derneklere komisyoncu yardımcıları da kaydolunur.

Gümrük komisyoncularının (gümrük müşavirlerinin) demek kurarak çalışma yetkisinin kanunla verilmiş olduğu görülmektedir. Yeni 4458 sayılı Gümrük Kanunu, mülga 1615 sayılı kanunun bu hükmünün halen geçerli olduğunu belirtmektedir.

Bu durum karşısında, Anayasa'nın 33'üncü maddesine göre hiç kimsenin bir derneğe üye olmaya zorlanamayacağı hükmünü gözettiğimiz takdirde, ancak temel hak ve özgürlüklere getirilecek sınırlamaların Anayasa'nın 13'üncü maddesi gözetilerek açık bir yasa hükmüyle yapılması gerektiği anlaşılabacaktır.

han

Anayasa 13'üncü madde:

II. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Bir kimsenin gümrük müşaviri olabilmesi için ya da gümrük müşaviri olduktan sonra mutlaka gümrük müşavirleri derneğine üye olma mecburiyeti Anayasa'nın 33'üncü maddesine göre mümkün bulunmamaktadır.

Örnek vermek gerekirse; teşkilattan emekli olan birisi ya da sınav sonucunda başarılı olup gümrük müşavirliği izin belgesini almaya hak kazanana, "güt gümrük müşavirler derneğine üye ol, gel. Ondan sonra izin belgeni verebiliriz" demek Anayasa'nın 33 üncü maddesine aykırılık teşkil eder. Kişi izin belgesini almak için bir derneğe üye olmak mecburiyetinde değildir.

Ancak gümrük müşaviri olan kimse ticari faaliyette bulunmak istediği takdirde Anayasa'nın 13'üncü maddesinde açıkça belirtildiği üzere, 4458/Geç.6-1. madde ile kanunla bir sınırlama getirilip "en az 20 gümrük komisyoncusu bulunan mahallerde dernek kurulmasını ve bu derneğe de gümrük komisyoncularının üye olmasını emrettiğinden, gümrük müşavirlerinin bu derneğe üye olma mecburiyeti açıkça anlaşılmaktadır".

Örnek vermek gerekirse:

Seyahat etme özgürlüğü vardır; bilet almadan uçağa binemezsiniz,

Yurt dışına seyahat edecekseniz; pasaport almadan yurt dışına çıkamazsınız.

Araba kullanmak özgürlüğü vardır; ehliyet almadan araba kullanamazsınız;

Sigara içme özgürlüğü vardır; kapalı mekanlarda sigara içemezsiniz.

Bilet almadan uçağa binmenizin, pasaport almadan yurt dışına çıkmanızın, ehliyet almadan araba kullanmanızın ya da kapalı mekanlarda sigara içmeniz yasaklanması temel hak ve özgürlüklerinizin yasaklanması anlamına gelmemektedir. Çünkü özgürlüklere getirilen bu sınırlamalar Anayasa'nın 13'üncü maddesinin hükmü doğrultusunda kanunla getirilmiştir.

Gümrük Müşaviri olmak için bir derneğe üye olma mecburiyeti elbette olamaz ancak Gümrük Müşaviri olduktan sonra ticari faaliyette bulunacaksınız 4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6'ncı maddesinin 1. Fıkrasında belirtildiği üzere bir derneğe üye olmak mecburiyetindedir.

Dernek kurma prosedürü ise 5253 sayılı Dernekler Kanununa tabidir. Dernekler üyelik esasına göre kurulmakta ve hizmet vermektedir. Bu bağlamda, ticari faaliyette bulunmak isteyen gümrük müşavirlerinin derneğimize üye olmak mecburiyetinde olduğu; derneğimize üye olmayan gümrük müşavirlerine ise herhangi bir hizmet verilmemesi gerektiği Dernekler Kanununun ruhundan ve lafzından açıkça anlaşılmaktadır. Nitekim Gümrük Müsteşarlığı'na ait Gümrük Yönetmeliğinin

han

563 ve 565 maddeleri ile 2009/43 ve 2010/11 sayılı Genelgelerinde ve ayrıca 25.01.2010/01639, 18.02.2010/03735 tarih ve sayılı yazılarında da görüleceği üzere, gümrük müşavirlerinin iş ve işlemlerinin dernekler aracılığı ile yapılması idari bir tedbir olarak öngörülmüştür.

Sayılan bütün bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde, ticari faaliyette bulunacak gümrük müşavirlerinin kanunla sınırlandırılmış bir derneğe üye olmaları mecburiyeti Anayasa'nın 13'üncü maddesi ile hüküm altına alındığından, 4271 sayılı Türk Medeni Kanununa ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa ve dernek tüzüğüme göre derneğimize üye olmayan gümrük müşavirlerine hizmet vermemiz mümkün bulunmamaktadır.

Ülkemizde 5253 sayılı Dernekler Kanunu vardır. Dernekler Kanunu içinde faaliyetini yürütmek isteyen sivil toplum örgütleri ister kanarya sevenler derneği olsun, ister Gümrük Müşavirleri Derneği; kanuna uygun şekilde hazırladığı dernek tüzüğüne göre faaliyetini devam ettirmek mecburiyetindedir. Nitekim Derneğimiz de Dernekler Kanununa göre kuruluşunu yapmış ve tüzüğü de İç İşleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı tarafından onaylanmış bir dernektir. Derneklerin asli unsuru üyeleridir. Kimlerin derneğe üye olacağı ve derneğin de kimlere hizmet vereceği tüzüğünde bellidir.

Dernekler Kanununun 4'üncü maddesinde, her derneğin tüzüğünde derneğe üye olma ve üyelikten çıkmanın şart ve şekillerinin belirtilmesinin zorunlu olduğu ifade edilmektedir.

Türk Medeni Kanununun 64'üncü maddesinde, derneklere üyeliğin yazılı olarak yapılacak üyelik başvurusu üzerine dernek yönetim kurulunca en çok otuz gün içinde karara bağlanacağı, sonucun yazıyla başvuru sahibine bildirileceği ve başvurusu kabul edilen üyenin bu amaçla tutulacak deftere kaydedileceğinin, Dernekler Yönetmeliğinin 32'inci maddesinde ise kimlik bilgilerinin, derneğe giriş ve çıkış tarihlerinin deftere işleneceğinin hüküm altına alındığı;

4271 sayılı Türk Medeni Kanununun 58'inci maddesinde; *"Her derneğin bir tüzüğü bulunur. Dernek tüzüğünde derneğin adı, amacı....., üyelik koşulları, organları ve örgütü ile geçici yönetim kurulunun gösterilmesi zorunludur...."*

64'üncü maddesinde; *"fiil ehliyetine sahip bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişiler, derneğe üye olma hakkına sahiptir....."*

67'inci maddesinde; *"Tüzükte üyelikten çıkarılma sebepleri gösterilir. Tüzükte çıkarılma sebepleri gösterilmişse, çıkarılma kararına bu sebeplerin haklı sayılamayacağı iddiasıyla itiraz edilemez"*

Denilmektedir.

Anayasa'nın ve sayılan diğer Kanunların açık hükmüne rağmen, Gümrükler genel Müdürlüğü 25.Ocak.2010 tarihinde dağıtımli bir yazı yayımlayarak, derneklerin kendisine üye olmayanlara da hizmet vermesi gerektiğini bildirmektedir.

haci

GENEL MÜDÜRLÜĞÜN DAĞITIMLI YAZISI

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.00.19.161.02.03.04 / 1643
Konu : Gümrük müşavirleri, bildirim

25 OCAK 2010

-DAĞITIM-

Mersin Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünden alınan 05.01.2010 tarihli ve 41953 sayılı yazıda, Mersin Gümrük Müşavirleri Derneğinin, derneklerine üye olmayan Gümrük Müşaviri ve Gümrük Müşavir Yardımcılarının Başmüdürlüklere dernekler aracılığıyla yapılması gereken bildirimlerinin, bazı müşavirlerin üyeleri olmadıkları gerekçesiyle yerine getirmediği belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, Gümrük müşavir ve yardımcılarının Gümrük Müşavirleri Derneğine kayıtlı olmaları gerektiğine ilişkin mülga Gümrük Yönetmeliğinin 700'üncü maddesinin ilgili hükmünün yürütmesi Danıştay 10'uncu Dairesinin 17.04.2007 tarihli, E:2006/6171 sayılı Kararı ile durdurulmuştur.

Diğer taraftan, mer'i Gümrük Yönetmeliğinin 563'üncü maddesinin 2'nci fıkrası "...Gümrük müşavirleri; şahıslarına ve şirketlerine ait ibrazı zorunlu izin belge numarası, şirket adı, imza sirküleri, ticaret sicül gazetesi vb. bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde bunları bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneklerine bildirirler. Söz konusu bilgi ve belgeler dernekler tarafından en geç bir hafta içerisinde ilgili başmüdürlüğe gönderilir. Değişiklik olmayan hallerde ise durum her yılın ikinci ayı içerisinde bir yazı ile gümrük müşavirleri dernekleri vasıtasıyla bağlı bulunan başmüdürlüğe bildirilir." hükmünü anırdır.

Dolayısıyla, üye olma koşuluna bağlı olmaksızın müşavir ve yardımcılara ilişkin öngörülen bilgi ve belgelerin dernekler vasıtasıyla ilgili başmüdürlüklere bildirilmesi öngörülmüştür.

Bu itibarla, Gümrük Yönetmeliğinin 563'üncü maddesinin bildirimlere ilişkin hükmünün, gümrük müşavir ve yardımcılarının dernek üyesi olup olmadıklarına bakılmaksızın Gümrük Müşavir Dernekleri tarafından eksiksiz olarak yerine getirilmesi gerektiğinden, bu bilgilerin ilgililerince derneklere, ilgili Başmüdürlüklere iletilmek üzere bildirilmesi icap etmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

S.Umman HAMİDOĞULLARI
Müsteşar a.

Genel Müdür V.

DAĞITIM:

- Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerine
- Ankara, İstanbul, Izmir, Mersin ve Bursa G.Müşavir Derneklerine

GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	
MERSİN GÜMRÜK VE MUHAFAZA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ	
Kayıt	Tarih: 25 OCAK 2010
	Sayı: 2313
Havale	Görevi: mtol
	Bilgi:

Hükümet Meydanı Ulus 06100 ANKARA
Tel: (0312) 306 84 66

Ayrıntılı bilgi için: Müşavirler Dairesi
Faks: (0312) 3068965-95

han

Diyerek demek üyesi olmayan Gümrük Müşavirlerine de hizmet vermemiz gerektiğini ileri sürmektedir.

5253 sayılı Dernekler Kanununa göre hazırlanan ve İçişleri Bakanlığı tarafından onaylanan tüzüğümüzden vazgeçip, yasal olmayan diğer derneklerin (Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa) tüzüğüne yani Müsteşar Nevzat Saygılıoğlu tarafından imza edilen dernek tüzüğümüze geri dönmek istediğimizi Müsteşarlığımıza bildirdiğimizde, bu isteğimiz ret edilerek aşağıdaki yazı metni göndermiş ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa göre hazırlanan tüzük üzerinde yapacakları bir işlem bulunmadığı bildirmiştir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :B.02.1.GÜM.0.06.00.52.1649
Konu :Dernek tüzüğü

026094 10.09.2007

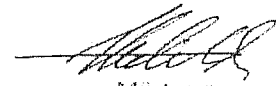
BELGEGEÇER

MERSİN GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİNE
Mahmudiye Mah.121 Cad. Metropol
Mertül Gökdelen İş. Merkezi 14.Kat
33070-MERSİN

İlgili a) 15.03.2007 tarihli 8045 sayılı yazımız.
b) 24.04.2007 tarihli 383 sayılı yazımız.

Gümrük Müşavirleri Derneklerinin tüzüklerinin 5253 sayılı Dernekler Kanununa uygun hale getirmeleri ilgi (a)'da kayıtlı yazımız ile bildirildiğinden hazırlanmış olduğunuz tüzük üzerinde Müsteşarlığımızca yapılacak işlem bulunmamaktadır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Müsteşar
10.09.2007

Ne gariptir ki Mersin Derneğine karşı yapılan bu uygulama, Dernekler Kanununa uygun olmadan çalışan diğer derneklere uygulanmamaktadır. Hatta Gümrük Müsteşarlığı yasal olmayan diğer derneklerin seçimlerine gözlemci sıfatıyla dahi katılmaktadır.

Dernek Tüzüğümüzde Derneğimize üye olma ve üyelikten çıkma esaslarının belirtildiği, üyelik şart ve esaslarını yerine getirmeyenlerin üye isteklerinin ret edileceği de ayrıca belirtilmiştir.

Dernek Tüzüğümüzü inceleyen Gümrük Müsteşarlığı, "derneğimize üye olmayanlara da hizmet vereceksiniz" diye bir istekte bulunmamıştır.

Zaten üye olunmayan bir dernekten hizmet istenemeyeceği gibi, üye olmayanlara da hizmet vereceksin demek, dernekçiliğin lafzına da ruhuna da aykırıdır.

Üye olmayanlar üye olmadıkları derneğin binasına da, tesislerine de girip hizmet almak için zorlama yapamazlar. Bir alışveriş merkezine bile girerken, kapıdaki görevli üst aramanızı yapıyor ve çantanızı açıp özel eşyalarınızı kontrol ediyor. Hâlbuki bu işlemleri yapabilmesi için savcılıktan ve

han

görevli hâkimden izin alması gerekir. Hiçbir izni olmayan bu şahsa, ben üzerimi aratmam ve özel eşyalarımı da kontrol ettirmem deme hakkını kendimizde bulabiliyor muyuz? Hayır. Çünkü girdiğiniz alışveriş merkezi özel bir iş mekânıdır. O mekânın sahibi içeriye girmeniz için üzerinizi arayacaksa aratacağız. Üzerinizi aratmak istemiyorsanız o mekâna girmeyeceksiniz. Hem o mekâna girmek isteyeceksiniz, hem üzerinizi aratmayacaksınız, hem de şikâyetçi olacaksınız. Bu mümkün müdür?

Dernek Başkanı olarak Derneğimize üye olmayanlara şu veya bu şekilde hizmet verdiğim takdirde Dernek Tüzüğüne dolayısıyla Genel Kurul kararlarına muhalefet yapacağım için, herhangi bir üyenin şikâyeti üzerine yargılanır ve mahkûm olurum.

Bu konuya örnek olarak, T.C. Karşıyaka 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin bir kararını gösterebilirim

T.C.
KARŞIYAKA
3. Asliye Hukuk Mahkemesi

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO	: 2006/379
KARAR NO	: 2006/401
HAKİM	: ÖMER ÖZDEMİR 25161
KATİP	: SEMA YÖRÜCEL 71078
DAVACI	: TURGUT TAÇAY - Pınarino 16 Giriş 107 K 14 D 55 Muğlaşehir Karşıyaka/ İZMİR
DAVALI	: İZMİR GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ -
VEKİLİ	: Av. ALPAY ULUDAĞ - Atatürk Cad. No: 380/407 Alsancak İZMİR
DAVA	: İstirdat
DAVA TARİHİ	: 08/02/2004
KARAR TARİHİ	: 14/12/2006

Davacı vekili tarafından açılan davanın yapılan yargılaması sonunda :

DAVA : Davacı, Gümrük Müşavirliği izin belgesi için yaptığı başvurunun kabul edilip izin belgesinin Gümrük Müsteşarlığınca kendisine verilmek üzere davalı derneğe gönderildiği halde, davalı derneğin derneğe üye olmadığını izin belgesini kendisine vermediğini iddia ederek izin belgesinin davalıdan alınarak kendisine teslimini talep etmiştir.

YANIT : Davalı vekili, davacının Gümrük Müşavirliği belgesini alabilmesi için 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca kurulan müvekkili derneğe üye olmasının zorunlu olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

GEREKÇE : Mahkememizce davanın kabulüne dair verilen karar Yargıtay Yüksek 4. Hukuk Dairesi Başkanlığının 28.03.2006 gün. 2006/1324 esas. 2006/3392 karar sayılı ilamı ile davalı Dernek Tüzüğü'nün 9.maddesi açık hükmü kapsamında Müsteşarlıkça verilen ve ilgili derneklere gönderilen Gümrük Müşaviri ve Gümrük Müşaviri yardımcısı izin belgeleri, adayların derneğe üyeliklerini müteakip derneklere imza karşılığı teslim edilir. İhtikâna rağmen daha önceki verilen kararın kabulü gerekeceği nedeni ile karar bozulmuş ise de açık maddde hükmü karşısında davanın reddedilmesi gerekeceği, maddi hataya yönelik bozmanın usulî müstesep hak oluşturmayacağı gerekçesi ile bozulmuştur.

Mahkememizce bozma ilamına uyulmuştur.

Toplanan delillere desya kapsamı, bozma ilamındaki gerekçelere göre davacının davalı derneğe üye olmaktan izin belgesini alması olanağı bulunmadığından davanın reddine karar vermek gerekmiştir.

-

han

Davacı, dernekten Gümrük Müşavirliği izin belgesini almak istemiş fakat dernek yönetimi derneklerine üye olmadığı için izin belgesini Gümrük Müşavirine vermemiştir. Sonuçta Yargıtay Yüksek 4. Hukuk Dairesi Kararı ile Gümrük Müşavirinin derneğe üye olmaksızın izin belgesini alması olanağı bulunmadığından, davanın reddine karar verilmiştir.

Temel hak ve özgürlükler arasında yer alan dernek kurma ve derneğe üye olma özgürlüğü Anayasa'nın 33'üncü maddesiyle güvence altına alınmış; Anayasanın 33'üncü maddesinde, herkesin, önceden izin olmaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma özgürlüğüne sahip olduğu; hiç kimsenin bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamayacağını hükme bağlamıştır.

Yine, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması konusu, önemi nedeniyle Anayasa'da düzenlenmiştir. Anayasa'nın 13'üncü maddesinde, temel hak ve özgürlüklerin, özüne dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak yasayla sınırlanabileceği; bu sınırlamaların, Anayasa'nın özüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı ifade edilmektedir.

Ayrıca Anayasa'nın 6'nci maddesi; hukuk devleti ilkesinin doğal sonucu olarak, hiçbir kimse ve organın, kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağını kurala bağlamaktadır.

ANAYASA'DA YER ALAN ANILAN DÜZENLEME KARŞISINDA, İDARENİN, 4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNUNDA YETKİ TANINMAMASINA RAĞMEN BİR DERNEĞİN ÇALIŞMA HAKKI MÜDAHALESİNE, KAYNAĞINI ANAYASA'DAN ALMAYAN BİR DEVLET YETKİSİNİ USULSÜZ OLARAK KULLANMASI VE DAĞITIMLI BİR YAZIYLA ANGARYA UYGULAMASI MÜMKÜN DEĞİLDİR.

Anayasa'nın bariz hükümleri karşısında hiç kimse bir derneğe üye olmaya zorlanamayacağı gibi; derneklerden de üyesi olmayanlara hizmet vermesinin istenmesi mümkün değildir.

Genel Müdürlüğün dağıtımly yazısı bu anlatmaya çalıştığım kurallara aykırı değil midir? Dernek üyesi olmayanlara hizmet vereceksin demek, Anayasa tabiriyle ANGARYA değil midir?

Hiçbir kimse ve organın, kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağına göre, derneğe üye olmayanlara da hizmet vereceksin diye bir dayattırma da yapılamaz ve dernek yönetimimiz zorla çalıştırılmaz. Nitekim Anayasa'nın 18'inci maddesi;

**Kısım: Temel Haklar ve Ödevler
Bölüm: Kişinin Hakları ve Ödevleri
Anayasa'nın 18. Maddesi:
II. Zorla Çalıştırma Yasağı
HİÇ KİMSE ZORLA ÇALIŞTIRILAMAZ. ANGARYA YASAKTIR.**

Demektedir.

4271 sayılı Türk Medeni Kanununa; Dernek olarak kuruluştan bağlı olduğumuz 5253 sayılı Dernekler Kanununa; İçişleri Bakanlığı tarafından onaylanmış Dernek Tüzüğümüze göre sadece

üyelerimize hizmet vermemiz gerekirken, bu kanunlara aykırı şekilde çıkartılan yukarıdaki 1643 sayılı dağıtımli yazı, Derneğimiz üyesi olmayan üyelere de hizmet vermemiz gerektiğini belirttiği için sayılan kanunlara karşı gelerek Dernek üyesi olmayanlara da hizmet vermemiz konusunda Dernek Başkanı olarak beni ve Yönetim Kurulu Üyelerini suç işlemeye teşvik etmektedir.

Genel Müdürlüğün dağıtımli yazısı ile ilgi (b) de kayıtlı yazınızın Anayasa, Türk Medeni Kanunu, Dernekler Kanunu ve Dernek Tüzüğü karşısında uygulanabilirliği ve herhangi bir hükmünün bulunmadığını düşünmekteyim.

Sayılan yasal nedenlerden dolayı, Derneğimin üyesi olmayanlara hizmet veremeyeceğimi ve bunların iş takiplerinin bağlantınız Gümrük Müdürlüklerinde önlenmesi için gereği hususunu emir ve müsaadelerinize arz ederim.

Savgılarımla,

Abdülhakki SİMSEK
Mersin
Gümrük Müşavirleri Derneği
Yön. Kur. Bşk.

